

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Obo/40/2012
Identifikačné číslo spisu:	9012899752
Dátum vydania rozhodnutia:	14.06.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Anna Marková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:9012899752.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: VOLKSBANK Slovensko, a. s., Výsoká 9, Bratislava, IČO: 17 321 123, zastúpený: SEDLAČKO & PARTNERS, s. r. o., Zámocká 22, Bratislava, IČO: 36 853 186 proti žalovanému: C., R., zastúpený: LLPMV Lawyers, s. r. o., Karpatská 18, Bratislava, IČO: 36 869 007, o zaplatenie 245 564,85 eur s príslušenstvom, o žiadosti žalovaného o oslobodenie od súdnych poplatkov, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 5. februára 2012, č. k. 57Cb 7/1998-292, takto

rozhodol:

Napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 5. februára 2012, č. k. 57Cb 7/1998-292 sa p o t v r d z u j e.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa žalovanému nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že rozsudkom zo 17. februára 2011, sp. zn. 2 Obo 17/2010, Najvyšší súd Slovenskej republiky vo výroku, ktorým bolo konanie zastavené, zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 9. decembra 2009, č. k. 57Cb 7/1998-211 a vo zvyšnej časti napadnutý rozsudok potvrdil. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný dovolanie. Súd prvého stupňa žalovaného vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie vo výške 13 541 eur. Žalovaný podaním, doručeným súdu 23. septembra 2011, požiadal o priznanie oslobodenia od súdneho poplatku za podané dovolanie z dôvodu, že príjmy žalovaného, ako aj jeho súčasná finančná situácia mu neumožňujú zaplatiť tak vysoký súdny poplatok. Výzvou doručenou 30. septembra 2011 súd prvého stupňa žalovaného vyzval na predloženie dokladov preukazujúcich pomery žalovaného, odôvodňujúce oslobodenie od súdneho poplatku. Žalovaný podaním z 2. novembra 2011 predložil vyplnené tlačivo, fotokópiu uznesenia Najvyššieho súdu SR z 27. augusta 2007, sp. zn. 1 Obo 276/06 a fotokópiu upovedomenia o spôsobe vykonania exekúcie vedenej proti povinnému C.. Súd prvého stupňa výzvou doručenou 29. novembra 2011 opätovne vyzval žalovaného, aby preukázal, že jeho pomery odôvodňujú oslobodenie od súdneho poplatku, a to najmä riadne vyplneným predpísaným tlačivom, nakoľko predchádzajúcim podaním žalovaný doložil neúplne vyplnené tlačivo - potvrdenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch na oslobodenie od súdnych poplatkov. Súd ďalej poukázal na znenie ust. § 138 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) a uviedol, že súd pri rozhodovaní o oslobodení od platenia súdneho poplatku zisťuje

majetkové pomery účastníka, ktoré musí žiadateľ o oslobodenie od platenia súdneho poplatku riadne doložiť a zisťuje, či nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné bránenie, alebo uplatnenie práva. V súvislosti s rozhodovaním o žiadosti žalovaného o priznanie oslobodenia od súdneho poplatku je teda nevyhnutné poukázať na potrebu riadneho oznámenia skutočností potvrdených príslušnou inštitúciou, a to minimálne v rozsahu uvedenom v potvrdení o tom, že pomery účastníka odôvodňujú priznanie oslobodenia od súdneho poplatku. V zmysle upozornenia uvedeného v potvrdení je žiadateľ povinný dať si časť II. tlačiva vyplniť a potvrdiť od organizácie, v ktorej pracuje (vrátane pečiatky zamestnávateľa - aj v prípade, ak je žiadateľ konateľom spoločnosti LIPINA - BAU, s. r. o.) a obdobne, skutočnosti uvedené na druhej strane tlačiva dať si potvrdiť obecným (mestským) úradom. Táto povinnosť vyplýva aj v zmysle výzvy z 26. septembra 2011.

Ďalej súd uviedol, že nakoľko žalovaný do dňa rozhodnutia súdu prvého stupňa riadne nedoložil, resp. riadne nepreukázal, že jeho majetkové pomery odôvodňujú priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, pričom druhou podmienkou, či nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie, alebo bránenie práva sa súd nezaoberal, žalovanému oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal.

Proti tomuto uzneseniu súdu prvého stupňa podal žalobca odvolanie z dôvodu, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Uviedol, že sa nestotožňuje s napadnutým rozhodnutím, nakoľko v zmysle výzvy súdu predložil všetky požadované doklady, ktoré dostatočne preukazujú skutočnosť, že žalovaný nedisponuje finančnými prostriedkami na zaplatenie súdneho poplatku za podanie dovolania proti rozsudku Najvyššieho súdu SR zo 17. februára 2011, sp. zn. 2Obo 17/2010. Žalovaný spolu s vyplneným Potvrdením o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch na oslobodenie od súdnych poplatkov predložil aj dôkaz preukazujúci vedenie exekučného konania, uznesenie Najvyššieho súdu SR z 3. augusta 2007. Podľa názoru žalovaného vyplnené potvrdenie dostatočne preukazuje finančnú situáciu žalovaného a je irelevantné, či uvedené potvrdenie je alebo nie je potvrdené pečiatkou zamestnávateľa a pečiatkou príslušnej obce. Mesto Pezinok v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov nevedie žiadnu evidenciu, podľa ktorej môže potvrdiť alebo zistiť akýkoľvek majetok žalovaného, nakoľko žalovaný nevlastní žiadnu nehnuteľnosť a navyše pri pokuse žalovaného o vyplnenie uvedeného potvrdenia mestom Pezinok bolo žalovanému oznámené, že mesto Pezinok nemá možnosť preveriť majetok žalovaného a nie je možné mu uvedené potvrdenie vyplniť. Ani v prípade predchádzajúceho oslobodenia od súdneho poplatku mu mesto Pezinok neopatrilo jeho potvrdenie žiadnou pečiatkou. Ďalej uviedol, že voči žalovanému je vedené exekučné konanie a daňové exekučné konanie a žalovaný nemá žiadny iný príjem, ako uviedol v potvrdení. Poukázal na skutočnosť, že v tomto súdnom konaní už bolo raz o oslobodení od súdneho poplatku rozhodnuté. Majetkové pomery žalovaného sa od vydanie uvedeného uznesenia nezlepšili, ale zhoršili. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil a žalovanému priznal oslobodenie od súdneho poplatku za podanie dovolania, alebo aby napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal odvolanie žalovaného podľa § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný podal v danom prípade proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej zo 17. februára 2011, č. k. 2Obo 17/2010-237 dovolanie. Súd prvého stupňa výzvou z 26. augusta 2011 žalovaného vyzval na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 13 451 eur. Žalovaný požiadal o oslobodenie od súdneho poplatku za podanie dovolania. Súd prvého stupňa výzvou z 26. septembra 2011 vyzval žalovaného, aby preukázal majetkové pomery a vyplnil tlačivo Potvrdenie o osobných majetkových pomeroch a zárobkových pomeroch na oslobodenie od súdnych poplatkov (ďalej len „tlačivo“). Žalovaný na uvedenú výzvu súdu predložil neúplne vyplnené tlačivo. Súd prvého stupňa žalovaného výzvou z 18. novembra 2011 opäť vyzval, aby preukázal svoje majetkové pomery, najmä riadne vyplnil uvedené tlačivo potvrdenie - časť II. tlačiva vyplnil a potvrdil od organizácie, v ktorej pracuje (vrátane pečiatky zamestnávateľa, aj v prípade, ak je žiadateľ konateľom spoločnosti LIPINA - BAU, s. r. o.) a obdobne, skutočnosti uvedené na druhej strane tlačiva si dať potvrdiť obecným (mestským úradom). Na uvedenú výzvu súdu žalovaný nereagoval. Súd prvého stupňa následne žalovanému oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal.

Podľa § 138 ods. 1 O. s. p., na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné, alebo zrejme

bezúspešné uplatňovanie, alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú. Súd prvého stupňa dospel k správne mu záveru, že žalovaný nepreukázal, že jeho majetkové a sociálne pomery neodôvodňujú priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov.

Z ust. § 138 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že súd môže priznať oslobodenie od súdnych poplatkov za splnenia nasledujúcich podmienok: účastník požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov, pomery účastníka odôvodňujú priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie, alebo bránenie práva. Vo vzťahu k pomerom účastníka budú rozhodujúce majetkové, zárobkové a osobné pomery účastníka, pri fyzických osobách aj ich sociálne postavenie, zdravotný stav, prípadne iné okolnosti, ktoré by mohli mať pre priznanie oslobodenia význam. Rozhodujúca bude aj povaha uplatneného nároku a samotná výška súdneho poplatku, vzhľadom ku konkrétnym okolnostiam daného prípadu. Po zohľadnení uvedených skutočností musí súd posúdiť, či konkrétne okolnosti prípadu a predmetný poplatok predstavujú obmedzenie, ktoré narušujú právo účastníka na prístup súdu.

Keďže súd rozhoduje o priznaní, resp. nepriznaní oslobodenia na návrh, je preto na účastníkovi, aby predložil k žiadosti o oslobodenie všetky doklady, ktoré podľa jeho mienky sú dôležité pre rozhodnutie. Účastník konania, ktorý požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov, nesie dôkazné bremeno a je povinný svoje pomery a iné okolnosti, ktoré odôvodňujú priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov vierohodným spôsobom preukázať. Ak účastník konania dostatočne nepreukáže splnenie podmienok na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, súd ho vyzve, aby v určenej lehote zaslal vyplnené tlačivo - Potvrdenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch. Je v záujme účastníka, aby uvedené tlačivo vyplnil, dal potvrdiť všetkým inštitúciám uvedeným v tomto tlačive, a tým hodnoverne preukázal splnenie podmienok na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov.

V danej veci žalovaný predložil na výzvu súdu predmetné tlačivo - potvrdenie. Z uvedeného tlačiva vyplýva, že žalovaný pracuje ako pripravár stavieb v spoločnosti LIPINA - BAU, s. r. o. Príjem za rok 2010 uviedol vo výške 4 973,64 eur a za mesiace 8, 9, 10/2011 uviedol mesačný príjem 407,09 eur. Tlačivo za zamestnávateľa podpísal sám žalovaný, nakoľko je konateľom v uvedenej spoločnosti. Na uvedenom tlačive chýba potvrdenie obecného, resp. mestského úradu. Spolu s tlačivom žalovaný predložil aj uznesenie Najvyššieho súdu SR z 3. augusta 2007, sp. zn. 1 Obo 279/06 a upovedomenie o spôsobe vykonania exekúcie. Súd prvého stupňa žalovaného opätovne vyzval, aby preukázal pomery odôvodňujúce priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, resp. predložil úplne vyplnené tlačivo, opečiatkované zamestnávateľom a potvrdené príslušným obecným (mestským) úradom. Na túto výzvu žalovaný nereagoval. Súd prvého stupňa dospel k správne mu záveru, keď uviedol, že žalovaný riadne nepreukázal, resp. nedoložil, že jeho pomery odôvodňujú priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. Skutočnosti uvedené v predmetnom tlačive žalovaný hodnoverne nepreukázal a nepredložil žiadne iné dôkazy, ktoré by odôvodňovali priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. Žalovaný pracuje v spoločnosti LIPINA - BAU, s. r. o. a zároveň je jej jediným konateľom, preto bol oprávnený predmetné tlačivo podpísať. Na druhej strane je to osoba, ktorá požiadala o oslobodenie od súdnych poplatkov, preto tieto údaje o výške zárobku nie sú vierohodne preukázané. Uvedené skutočnosti mal žalovaný preukázať daňovým priznaním, resp. iným dokladom preukazujúcim výšku jeho zárobku, napr. dokladom zo sociálnej poisťovne, z akej sumy sú platené jeho odvody, prípadne iným dokladom a pod. Rovnako je potrebné uviesť, že v obchodnom registri je uvedené, že žalovaný je zároveň jediným konateľom a spoločníkom v spoločnosti LIPINA - REAL, spol. s r. o. a konateľom spoločnosti STAVCONSULT, s. r. o. O týchto spoločnostiach, resp. o výške príjmu z týchto spoločností sa žalovaný nezmienil, pritom bolo jeho povinnosťou riadne preukázať svoje majetkové a zárobkové pomery. Žalovaný tvrdí, že nevlastní žiaden nehnuteľný majetok, ale bližšie neuviedol, akým spôsobom má zabezpečené bývanie a aká je výška jeho nákladov na bývanie. Rovnako nemožno súhlasiť s tvrdením žalovaného, že je irelevantné, že či uvedené potvrdenie je opatrené pečiatkou príslušnej obce alebo mesta. V uvedenom potvrdení je uvedené, že mestský úrad vydáva potvrdenie na základe čestného vyhlásenia a podľa známych pomerov a skutočností, tiež na základe listín predložených žiadateľom a že mu nie sú známe iné zdroje príjmov ako účastník udal. Z uvedeného je zrejmé, že obecný alebo mestský úrad nemusí viesť žiadnu evidenciu, podľa ktorej môže zistiť majetok žalovaného, potvrdenie vydáva na základe čestného vyhlásenia žiadateľa a podľa jemu známych pomerov a predložených dokladov. Obecný úrad nemusí odporučiť, aby sa žiadateľovi priznalo oslobodenie od súdnych poplatkov, pokiaľ

sú mu pomery účastníka konania neznáme a z predložených listín nevyplýva, že by mal byť oslobodený od súdnych poplatkov. Ohľadom potvrdenia predmetného tlačíva obecným alebo mestským úradom je potrebné uviesť, že obecný alebo mestský úrad môže disponovať informáciami o majetkových a zárobkových pomeroch, keďže žiadateľ má v danom meste, alebo obci trvalý, prípadne prechodný pobyt. Skutočnosť, že žalovaný bol už raz v tomto konaní oslobodený od súdneho poplatku, ho nezbavuje povinnosti, aby opätovne preukázal predpoklady pre priznanie oslobodenia od súdneho poplatku, neznamená to, že je automaticky od súdneho poplatku oslobodený.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného, súd prvého stupňa dospel k správne záveru, že žalovaný nepreukázal svoje majetkové a zárobkové pomery, ktoré sú pre priznanie oslobodenia dôležité. Žalovaný tak neunesol dôkazné bremeno. Odvolací súd poukazuje aj na skutočnosť, že žalovaný mal viacero možností na preukázanie svojich pomerov, prvýkrát v samotnej žiadosti o oslobodenie o od súdneho poplatku, druhýkrát na základe výzvy súdu z 26. septembra 2011 a tretíkrát na základe opätovnej výzvy súdu z 18. novembra 2011. Konanie o oslobodení od súdnych poplatkov je výlučne návrhovým konaním, a preto je dôkazné bremeno na žiadateľovi - žalovanom, ktorý v danom prípade riadne nepreukázal svoje majetkové, zárobkové a osobné pomery.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne v zmysle § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.